

Marktconsultatie Planfase B VenR Stuwen Maas

Marktconsultatiedocument

Project Vervanging en Renovatie Stuwen Maas

Colofon

Uitgegeven door

Informatie

Datum

Status

Rijkswaterstaat

Stuwen.Maas@rws.nl

15 december 2023

Versie 1.0

Inhoud

1 Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Doel van de marktconsultatie.....	3
1.3 Voorwaarden van de marktconsultatie	3
1.4 Doelgroep.....	4
1.5 Eerdere bijeenkomsten over de toekomst van de Stuwen in de Maas	4
2 Beschrijving opdracht.....	5
2.1 Doel	5
2.2 Uitvoering.....	5
3 Procedure Marktconsultatie	6
3.1 Planning Marktconsultatie.....	6
3.2 Aanmelding Marktconsultatie	6
3.3 Indienen vragen	6
3.4 Plenaire bijeenkomst	6
3.5 Antwoordformulier 2.....	7
3.6 Mogelijkheid tot individuele gesprekken	7
3.7 Afronding en terugkoppeling	7
Bijlage 1.....	8
Samenvatting VenR project Stuwen Maas.....	8
A Aanleiding tot het project.....	8
B Historie van het project	9
C Afbakening van het project	9
Bijlage 2.....	11
Definitie en uitleg regioanalyse en planfase van het VenR proces, separaat gepubliceerd op TenderNed	11
Bijlage 3.....	12
Antwoordformulier 1, separaat gepubliceerd op TenderNed.....	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De stuwen in de Maas zijn nu ongeveer 100 jaar oud. Door de hoge leeftijd neemt de kans op storingen en beperkingen in de inzet toe. Daarnaast komt het functioneren van de stuwen mogelijk onder druk te staan door veranderingen in de rivier, bijvoorbeeld als gevolg van klimaatverandering. Om het functioneren van de stuwen en prestaties op de kerntaken 'voldoende water' en 'vlot en veilig verkeer over water' op korte termijn in stand te houden worden diverse maatregelen getroffen. Om te bepalen wat de beste oplossing is voor de stuwen op de langere termijn is het project Vervanging en Renovatie (VenR) Stuwen Maas gestart. In juli 2023 heeft dit projectteam opdracht gekregen om het project voor te bereiden en te doorlopen. Dat willen wij in samenwerking met de markt doen.

De samenwerking kan op verschillende manieren vormgegeven worden. Hierbij kan gedacht worden aan één of meerdere samenwerkingsovereenkomsten, een integrale uitbesteding aan bv. een combinatie of een alternatieve, door de markt aangedragen manier. Rijkswaterstaat hecht er waarde aan om vanuit de marktpartijen input te krijgen bij het vormgeven van de komende fase (en de rol van de markt daarbij). Mede op basis van die input wil Rijkswaterstaat besluiten op welke wijze het de markt wil benaderen voor hun inzet bij de komende fase.

Middels deze marktconsultatie wil het projectteam VenR Stuwen Maas marktpartijen bijpraten over de huidige stand van zaken en de opdracht in het kader van dit project, en met name met hen in gesprek gaan over de wijze van samenwerken ten behoeve van een zo goed mogelijk resultaat.

Verdere toelichting over het project is in bijlage 1 te vinden.

1.2 Doel van de marktconsultatie

Met deze marktconsultatie beoogt Rijkswaterstaat:

- Nader inzicht te verkrijgen in de kennis en kunde in de markt over stuwen en het Maassysteem;
- Te verkennen wat de mogelijkheden zijn van een effectieve aanpak en samenwerking om te komen tot een grondige analyse van de vele technische - en omgevingsaspecten, die leidt tot een gedegen onderbouwd advies voor de instandhouding van het stuwensysteem in de Maas tot tenminste 2070.

De afgelopen jaren heeft Rijkswaterstaat geïnvesteerd in kennis over renovatie en vervangen van de stuwen in de Maas. In deze consultatie willen we open het gesprek met de marktpartijen aangaan, hoe we deze kennis kunnen bundelen met de kennis van marktpartijen, zodat we de juiste afwegingen kunnen maken om te komen tot een optimale samenwerking met één of meerdere marktpartijen.

De verkregen inzichten uit de marktconsultatie gebruikt Rijkswaterstaat (waar relevant) voor de voorbereiding van de marktbenadering van de in hoofdstuk 2 genoemde opdracht. Rijkswaterstaat publiceert een algemeen verslag van de marktconsultatie op TenderNed.

1.3 Voorwaarden van de marktconsultatie

De marktconsultatie wordt gehouden onder de volgende voorwaarden:

- Deelname aan de marktconsultatie is geheel vrijblijvend.
- Gezien het vrijblijvende karakter van de marktconsultatie, kunnen er geen rechten ontleend worden aan enige informatie verstrekt in het kader van deze marktconsultatie.
- Er worden geen vergoedingen gegeven voor gemaakte of te maken kosten, verbonden aan de marktconsultatie.
- De informatie in deze marktconsultatie kan afwijken van informatie die later in het kader van een eventuele voorgenomen aanbesteding wordt verstrekt.
- De marktconsultatie is geen uitnodiging om in te schrijven op een eventuele aanbesteding.

- Rijkswaterstaat behoudt zich het recht voor om de planning, zoals in dit document geschetst is, naar eigen inzicht aan te passen of het traject van de marktconsultatie geheel of gedeeltelijk te staken.
- Er vloeien geen consequenties voort uit de deelname aan de consultatie, ten aanzien van een eventuele aanbestedingsprocedure in de toekomst. Er ontstaan geen voorkeursposities of uitsluitingsgronden door deelname aan de consultatie. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de in de marktconsultatie verstrekte informatie. Dit geldt zowel voor Rijkswaterstaat als voor de geïnteresseerde marktpartijen.
- De in het kader van deze marktconsultatie verkregen informatie wordt verwerkt in een verslag, waarbij de input van de respondenten geanonimiseerd en niet herleidbaar naar de respondenten wordt gebruikt.
- Door deelname aan deze marktconsultatie verklaart de geïnteresseerde marktpartij akkoord te zijn met bovengenoemde voorwaarden.

1.4 Doelgroep

Deze marktconsultatie richt zich tot bedrijven in de markt die diensten aanbieden in de werkvelden zoals benoemd in dit document. Rijkswaterstaat denkt hierbij onder andere aan de volgende werkvelden:

- Projectmanagement/ projectbeheersing;
- Verkenningen en planstudie;
- Civiele techniek;
- Werktuigbouwkunde;
- Watermanagement
- Geohydrologie;
- Rivierkunde;
- Scheepvaart;
- Waterbouw;
- Installaties (E en DVM);
- Industriële automatisering (IA);
- Instandhouding / assetmanagement;
- Optioneel: gerichte technische inspecties.

1.5 Eerdere bijeenkomsten over de toekomst van de Stuwen in de Maas

Tussen 2015 en 2018 heeft bij de Bouwcampus het co-creatietraject Grip op de Maas gelopen.

In 2021 heeft het (digitale) symposium 'Stuwen in de Maas' plaatsgevonden waar door deelnemers vanuit ingenieursbureaus en RWS over de mogelijkheden voor de vervangingsopgave van de zeven stuwen in de Maas gesproken is.

In deze bijeenkomsten werd vooruitgelopen op een vervanging van in ieder geval de Poirée-stuwen. Ten opzichte van dit beeld is de opdracht aan het projectteam VenR Stuwen Maas anders, deze is namelijk gericht op het goed onderhouden en afwegen van oplossingsrichtingen voor de stuwen, waarbij vervanging één van de mogelijke oplossingen is.

2 Beschrijving opdracht

2.1 Doel

Het doel van de opdracht is het opleveren van een robuust advies, waarop een besluit voor de volgende fase genomen kan worden. Dat houdt in het adviseren van een voorkeursoplossing per stuw en het stuwsysteem als geheel.

Uitgangspunt is dat de stuwen in de Maas tussen 2030 en 2070 betrouwbaar het waterpeil kunnen blijven reguleren. Andere bedrijfsdoelen, beleidsdoelstellingen of stakeholderwensen zullen als (meekoppel-) kansen worden beschouwd. Er zal in het totale planontwerp een compromis worden gezocht tussen risico's, prestaties en kosten.

Om te komen tot een robuust advies begint het proces met het uitvoeren van een probleemanalyse. Dit betreft een analyse van de technische staat en functionele tekortkomingen van de huidige stuwen en onderzoek naar de impact van ontwikkelingen zoals klimaatverandering en ecologie op de prestatie-eisen aan de stuwen. Aan de hand hiervan worden kansrijke oplossingsrichtingen en een beoordelingskader geformuleerd, die leiden tot een advies voor de voorkeursoplossing. Voorkeursoplossingen kunnen variëren tussen instandhouding, vervangen en renoveren of eventueel nieuwe aanleg.

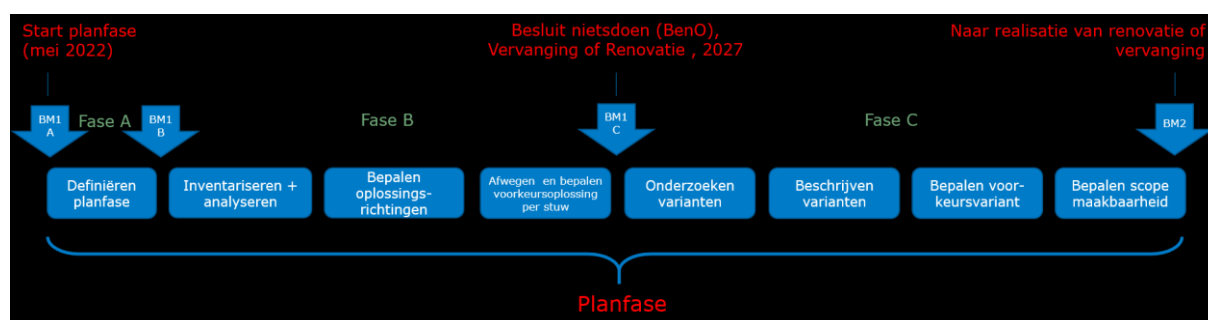
Indien vervanging of renovatie aan de orde is, zal de betreffende stuw een planfase ten behoeve van renovatie doorlopen conform het VenR-proces. Voor stuwen die aangemerkt worden voor nieuwe aanleg wordt een separate MIRT-planfase doorlopen.

2.2 Uitvoering

De opdracht kent grofweg de volgende VenR processtappen:

Processtap	Producten
Inventariseren en analyseren	Probleemanalyse Inzicht in benodigde info
Bepalen oplossingsrichtingen	Kansrijke oplossingsrichtingen Beoordelingskader
Afwegen en advies (bepalen voorkeursoplossing per stuw)	Robuust advies Inhoud o.a. Scopeformulier planfase, Plan van aanpak planfase, UPO-formulier (uitgangspunten planfase), Kostenraming planfase (EPK), Kostenindicatie realisatiefase

Het robuuste advies moet leiden tot een beslismoment 1c van het VenR proces. Na deze fase zal voor elke stuw een keuze gemaakt worden waarna de uiteindelijke planfase C start (geen onderdeel van deze opdracht). De figuur hieronder geeft een weergave van de verschillende planfases. Deze marktconsultatie gaat over fase B van onderstaande figuur. In de separaat gepubliceerde bijlage 2 is meer informatie het VenR proces te vinden (merk op dat de naamgeving van de fases in dit project en doorlooptijden daarvan afwijken).

Figuur 1 Planfase A, B en C

3 Procedure Marktconsultatie

3.1 Planning Marktconsultatie

Rijkswaterstaat hanteert de volgende planning van de activiteiten rond de marktconsultatie:

Activiteit	Datum
Uiterste datum aanmelding middels Antwoordformulier 1 (bijlage 3)	12-01-2024
Mogelijkheid tot stellen van vragen over de marktconsultatie via TenderNed	12-01-2024
Publicatie Nota van Inlichtingen	19-01-2024
Plenaire bijeenkomst	25-01-2024, 9:00–13:45u
Verzending Antwoordformulier 2 door RWS	01-02-2023
Uiterste datum indienen ingevuld Antwoordformulier 2	23-02-2024
Mogelijk verdiepende gesprekken	04-03-2024 t/m 22-03-2024
Afronding en publiceren resultaten	18-04-2024

Indien er wijzigingen in de planning optreden, worden die aan deelnemende partijen gecommuniceerd en op TenderNed gepubliceerd. De planning op TenderNed is leidend.

3.2 Aanmelding Marktconsultatie

Geïnteresseerde marktpartijen worden verzocht zich aan te melden middels het uiterlijk op 12 januari 2024 via TenderNed indienen van het ingevulde Antwoordformulier 1 (bijlage 3, separaat gepubliceerd op TenderNed).

3.3 Indienen vragen

Mocht u voorafgaand aan de marktconsultatie vragen hebben dan kunt u deze stellen via TenderNed. Vragen of onduidelijkheden kunt u tot uiterlijk 12 januari 2024 indienen. De beantwoording van de vragen geschiedt zo spoedig mogelijk door middel van TenderNed. De gestelde vragen en de daarop gegeven antwoorden worden verstrekt middels publicatie van de "Nota van Inlichtingen voorafgaand aan de marktconsultatie" op 19 januari 2024 via TenderNed.

3.4 Plenaire bijeenkomst

De plenaire bijeenkomst wordt gehouden in:

Van der Valk Theaterhotel De Oranjerie, Kloosterwandplein 12-16, 6041 JA in Roermond

Het programma voor de plenaire bijeenkomst ziet er als volgt uit:

09:00 – 09:30	Inloop + koffie
09:30 – 09:45	Welkom + introductie team Ven Stuwen Maas
09:45 – 10:15	Introductie scope
10:30 – 11:15	Eerste ronde, ronde tafel gesprekken naar onderwerp
11:30 – 12:15	Tweede ronde, ronde tafel gesprekken
12:15 – 12:45	Samenvatting & afsluiting
12:45 – 13:45	Gezamenlijke lunch

Bij de ronde tafel gesprekken tijdens de plenaire bijeenkomst komen de volgende gespreksonderwerpen en vragen aan de orde:

- (Technisch) inhoudelijke aanpak van de opdracht
- Vorm van samenwerking
 - Welke vorm van samenwerking past het beste bij deze opdracht?
 - Welke risico's en kansen ziet u in de samenwerking?

3.5 Antwoordformulier 2

De partijen die de plenaire bijeenkomst hebben deelgenomen wordt gevraagd een later (1 februari 2024) te ontvangen vragenlijst Antwoordformulier 2 in te vullen. Deze vragenlijst bevat aanvullende vragen over de visie van marktpartijen op de opdracht. Deze vragenlijst kan tot uiterlijk 23 februari 2024 via TenderNed worden ingediend. De ingevulde formulieren kunnen ook aanleiding geven tot eventuele verdiepende gesprekken.

3.6 Mogelijkheid tot individuele gesprekken

Naar aanleiding van de input van de plenaire bijeenkomst en de ingevulde Antwoordformulieren wil Rijkswaterstaat mogelijk met een aantal marktpartijen individueel in gesprek gaan om de opgedane ideeën rond de samenwerking en de inhoudelijke uitdagingen nader te verkennen. Deze gesprekken zijn facultatief.

3.7 Afronding en terugkoppeling

Afronding van de marktconsultatie vindt plaats op 18 april 2024. Het projectteam zal de marktconsultatie afronden door een verslag van de marktconsultatie te maken. In het verslag zullen de, naar het oordeel van het projectteam, belangrijkste conclusies van de marktconsultatie (inclusief antwoordformulieren en verdiepende gesprekken) opgenomen worden. Het projectteam wijst de geïnteresseerde marktpartijen uitdrukkelijk op het volgende:

1. Het verslag wordt gepubliceerd op TenderNed. Marktpartijen verlenen toestemming aan Rijkswaterstaat om hun beantwoording en andere door hen verstrekte informatie en/of gegevens hiervoor te gebruiken
2. Het verslag bevat de conclusies zoals deze door het projectteam zijn verwoord. Het verslag zal niet in concept worden afgestemd met deelnemende marktpartijen.

Bijlage 1

Samenvatting VenR project Stuwen Maas

A Aanleiding tot het project

De Maas is een regenrivier en kent daardoor grote variatie in afvoer. Periodes van hoge piekafvoeren worden afgewisseld met lange periodes van te lage afvoeren, waardoor de waterstand zonder stuwen te laag zou zijn voor de scheepvaart. Om te zorgen voor voldoende waterdiepte zijn tussen 1918 en 1936 zeven stuwen in de Maas gebouwd. Samen vormen zij het stuwensysteem in de Maas, dat cruciaal is voor de invulling van de kerntaken 'voldoende water' en 'vlot en veilig verkeer over water' op de Maas.

Door de hoge leeftijd van de stuwen neemt de kans op storingen en op beperkingen in de inzet toe. Daarnaast komt het functioneren van de stuwen mogelijk onder druk te staan door veranderingen in de rivier, bijvoorbeeld als gevolg van klimaatverandering. Om het functioneren van de stuwen en prestaties op bovengenoemde kerntaken ook op lange termijn te behouden zijn zeer waarschijnlijk maatregelen nodig.

Op de korte en de middellange termijn worden, naast het vast onderhoud, variabel onderhoud en kleine vervangingen gedaan om de stuwen veilig te laten functioneren. Voor de lange termijn wordt in dit project VenR Stuwen Maas in verschillende fasen gewerkt aan een advies waarop een besluit kan worden genomen over maatregelen (instandhouding, renovatie of vervanging) waarmee de stuwen in de Maas tussen 2030 en 2070 betrouwbaar het waterpeil kunnen blijven reguleren. Daarbij wordt ook gekeken naar toekomstige ontwikkelingen (zoals klimaatverandering en nieuw beleid).

De komende fase B bestaat uit een grondige analyse leidend tot een advies met een voorkeursoplossing per stuw. Op basis van dit advies wordt besloten of instandhouding, renovatie of vervanging verder wordt uitgewerkt. Voor stuwen waar instandhouding de voorkeur krijgt wordt dat buiten het VenR proces uitgewerkt. Stuwen die vervangen of gerenoveerd worden gaan de volgende fase van het VenR-proces (fase C) in, waarin door het ontwikkelen en afwegen van varianten de voorkeursvariant wordt uitgewerkt, leidend tot het nemen van beslismoment 2 voor de realisatie.

B Historie van het project

In 2010 is een uitgebreide inspectie aan de stuwen gedaan waaruit bleek dat verschillende stuwen het eind van hun technische levensduur naderen en dat groot onderhoud moet plaatsvinden.

Sindsdien zijn inspecties geïntensiveerd en worden diverse groot onderhoudsmaatregelen uitgevoerd (oa. GRONST, MB1.75) om het functioneren van de stuwen op korte termijn te borgen.

In 2018 is het 'Regioadvies Vervangingsopgave Stuwen Maas en Stuw Grave' opgesteld. In dit rapport wordt geadviseerd om geen systeemsprong uit te voeren, maar te kiezen voor vervanging of renovatie van de stuwen op of nabij de huidige locatie. Ook is geadviseerd het aantal stuwen in de Maas gelijk te houden. Op basis van het regioadvies is de vervangings- en renovatieopgave van de stuwen geagendeerd in het programma Vervanging en Renovatie en in 2022 opdracht gegeven het project VenR Stuwen Maas te starten.

In 2023 is projectteam Stuwen Maas vormgegeven. Het team heeft onder andere een systeembeschouwing van het stuwensysteem en een plan van aanpak opgesteld wat resulteert in een opdracht voor voorliggende planfase B

C Afbakening van het project

De totaal opdracht is te komen tot een robuust stuwen systeem met een levensduur tot minimaal 2070. De huidige instandhouding (tot 2030) van de stuwen is niet belegd in deze opdracht.

Binnen Rijkswaterstaat zijn diverse projectteams doende met de korte en midden lange termijn oplossing voor de stuwen. Deze werkzaamheden zijn geen onderdeel van de opdracht, maar de kennis en ervaring van deze teams is essentieel voor deze opdracht. Het betrekken van de inhoud vanuit deze projecten en het benutten van de kennis en ervaring van de teams vormen onderdeel van deze opdracht.

Lange termijn

VenR Stuwen Maas richt zich op het op de lange termijn borgen van de functies van de stuwen in de Maas. De lange termijn wordt begrensd als de periode tussen 2030¹ en 2070². De nog uit te voeren analyses en te ontwikkelen oplossingsrichtingen richten zich op het borgen van de functies van de stuwen tot minimaal 2070. Indien vervanging van een stuw de voorkeursoplossingsrichting is, wordt in de planfase voor deze oplossingsrichting verder vooruitgekeken. Voor een nieuw te bouwen stuw wordt een technische en functionele levensduur van 100 jaar gehanteerd.

Onderhoud stuwen korte en middellange termijn

Rijkswaterstaat stelt in 2024 een visiedocument beschikbaar voor het assetmanagement van de stuwen voor de korte en middellange termijn. Dit document beschrijft de gewenste technische staat van de stuwen in 2030 en aan welke functionele eisen de stuwen dan voldoen. De resultaten van zowel de reeds lopende projecten GRONST en MB1.75/2.0, als geplande investeringen tot 2030 worden in dit document verwerkt.

Voor VenR Stuwen Maas vormt dit document een belangrijke basis (referentiesituatie) voor het bepalen van de lange termijnstrategie. De lange termijnstrategie gaat enerzijds over het nemen van de juiste maatregel, zoals vervanging of renovatie van de stuwen of instandhouding. Anderzijds gaat de strategie over het moment waarop de maatregel moet worden genomen. Tot dat moment moet het onderhoud aan de bestaande stuwen blijven doorlopen.

¹ Zichtjaar op te stellen visiedocument korte en middellange termijn assetmanagement stuwen Maas

² Werkhypothese einde levensduur betonconstructie stuwen op basis van uitspraken regio-advies Stuwen Maas uit 2018 (ca. 50 jaar restlevensduur)

Raakvlakken met andere projecten en programma's

Op dit moment zijn er diverse raakvlakprogramma's en -projecten van het project VenR Stuwen Maas, deze zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Raakvlakprogramma's en -projecten VenR Stuwen Maas

Landelijke programma's RWS/IenW	Projecten RWS ZN
Integraal Riviermanagement (IRM)	GRONST
Kaderrichtlijn Water (KRW)	MB1.75/2.0
Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)	Deelprojecten KRW
Deltaprogramma	MIRT-verkenning Zuidelijk Maasdal
Programma goederenvervoercorridor	Tweede sluiskolk Grave
Landelijke VenR-opgave	
PAGW (Programmatiese Aanpak Grote Wateren)	

GRONST

In het project GRONST (Groot onderhoud stuwen) wordt levensduur verlengend onderhoud uitgevoerd aan de stuwen. Het onderhoud is met name gericht op de civieltechnische onderdelen van de stuw. Er bestaan sterke raakvlakken tussen het project GRONST en VenR Stuwen Maas, o.a. op het gebied van kennis en de uitvoering van onderzoeken.

MB1.75/2.0

Binnen de projecten MB1.75 en MB2.0 wordt gewerkt aan de vervanging van de bediening en besturing van de stuwen. De werkzaamheden in dit project zijn gericht op de elektrotechnische en werktuigbouwkundige aspecten van de stuwen. Ook met dit project heeft het project VenR Stuwen Maas een sterk raakvlak op het gebied van kennis en uitvoering van onderzoeken.

IRM

Het programma Integraal Riviermanagement heeft als doel om beleidskeuzes voor te bereiden voor de bodemhoogte van het zomerbed en voor de afvoercapaciteit van de rivieren. Deze beleidskeuzes zijn vastgelegd in het Ontwerp Programma IRM. Binnen het programma IRM wordt de vervanging van de stuwen in de Maas als kans gezien om binnen IRM geadresseerde opgaven op te lossen. Onderzoeken in hoeverre IRM invloed heeft op de stuwen en binnen de diverse oplossingsrichtingen invulling gegeven kan worden aan de beleidsdoelstellingen van IRM is onderdeel van de opdracht.

Sluiskolk Grave

In het MIRT overzicht van 2021 is aangekondigd dat er onderzoek zal worden gedaan naar het robuustheidsknelpunt bij sluis Grave. In de MIRT brief van 2022 zijn de uitkomsten van een onderzoek naar de kosten en baten van een tweede sluiskolk weergegeven en wordt de mogelijkheid aangegeven om de aanpak van stuw Grave te combineren met de realisatie van een tweede sluiskolk. Hierover heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden. De huidige scope VenR Stuwen Maas bevat enkel de stuw.

MIRT verkenning Zuidelijk Maasdal

Stuw Borgharen, onderdeel van VenR Stuwen Maas, vormt tevens onderwerp van onderzoek van een ander project, namelijk de gebiedsgerichte MIRT-verkenning Zuidelijk Maasdal. In deze verkenning worden oplossingen gezocht voor de hoogwaterveiligheid, nautische veiligheid, natuur en ruimtelijke kwaliteit op en langs de Maas in en nabij Maastricht. Aanpassen of vervangen van stuw Borgharen biedt mogelijk een oplossing voor één of meerdere opgaven binnen het project MIRT-verkenning Zuidelijk Maasdal.

Bijlage 2

Definitie en uitleg regioanalyse en planfase van het VenR proces, separaat gepubliceerd op TenderNed

Bijlage 3

Antwoordformulier 1, separaat gepubliceerd op TenderNed